

Hyrnsalmen ratapihan puutavaran varastointi- ja lastauspaikan ympäristöluvan tarveharkinta, asemakaavan ajanmukaisuuden harkinta ja lastaus toimintaa koskeviin valituksiin

YMP 14.12.2022 § 63

Kainuun Ely-keskus on pyytänyt Hyrnsalmen kunnan ympäristöviranomaiselta lausuntoa ympäristöluvan tarpeellisuudesta Väyläviraston alueella toimivasta puutavaran varastointi- ja lastauspaikan alueelle 105-871-1-4. Lisäksi Ely-keskus pyytää em. alueen asemakaavan ajanmukaisuuden tarkistamista.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä säädetään ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa (252/2017). Tätä lakia ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Oheismateriaali: lausunto 24.10.2022 KAIELY/128/2021

Valmistelija rakennustarkastaja /ympäristösihteeri Jari Hurskainen 044-7104434.

TEKNISTEN PALVELUIDEN OSASTOPÄÄLLIKKÖ:
Asia siirretään jatkovalmisteluun.

Päätös: Ympäristölautakunta hyväksyi.

YMP 16.02.2023 § 4

Liikenne- ja viestintävirasto on 30.11.2022 päätöksellään TRAFICOM/561504/05.02.03.02/2022 hyväksynyt ratalain (110/2007) mukaisen ratasuunnitelman: Hyrnsalmen rautatieliikennepaikka, tasoristeysjärjestelyt, ratasuunnitelma; Hyrnsalmi. Päätös on ollut nähtävillä 19.12.2022. – 25.1.2023.

Hyrnsalmen ympäristöviranomaisena toimiva ympäristölautakunta on todennut Hyrnsalmen ratapihan puutavaran varastointi – ja lastauspaikan toiminnan kasvaneen merkittävästi aiemmista vuosista. Hyrnsalmen rautatieliikennepaikan osalta toteutettavan ratasuunnitelman voitaneen katsoa vakiinnuttavan ratapihan toiminnan tason vähintään nykyiselleen ja jopa lisäävän toimintaa alueella. Toiminta-alueella syntyy melua puutavaran kuormauksesta junaan, puutavaran purusta varastopinoihin, puutavaran tuonnista alueelle ja vetureiden tyhjäkäynnistä. Toiminta-alueella esiintyy myös voimakasta pölyämistä.

Ratapiha sijoittuu Mäntykankaan, vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle.

Valmistelija: ympäristötarkastaja Jukka Korhonen 0440 384341

TEKNISTEN PALVELUIDEN OSASTOPÄÄLLIKKÖ:

Ympäristölautakunta katsoo, että Hyrynsalmen ratapihan puutavaran varastointi- ja lastauspaikan toiminnalle on haettava ympäristölupa. Ympäristölupa on haettava kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Lautakunnan päätöksen ympäristöluvanvaraisuudesta katsotaan vastaavan Hyrynsalmen kunnalle osoitettuihin valituksiin ratapihan puutavaran varastoinnista ja lastauksesta aiheutuneisiin haittoihin.

Perustelut:

Ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain ([26/1920](#)) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsytystä on oltava ympäristölupa.

Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat välittömästi ratapihan itäpuolella n. 15-20 m etäisyydellä raiteista. Idempänä pientaloalueita lähimmillään n. 150 m etäisyydellä raiteista. Lisäksi ratapihasta pohjoiseen on radan ja Hyttiväylän välisellä alueella muutamia asuinrakennuksia n. 45-80 m etäisyydellä raiteista. Toiminnasta rata-alueella aiheutuvan melun ja pölyämisen voidaan katsoa aiheuttavan kohtuutonta räsytystä vakituisesti asutuilla alueilla.

Ympäristöluvassa voidaan antaa mm. määräykset toiminnan haittojen rajoittamiseksi melun ja pölyn osalta sekä huomioida vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue.

Lisätietoja:

Ympäristötarkastaja Jukka Korhonen
jukka.korhonen@suomussalmi.fi
0440 – 384341.

Päätös: Ympäristölautakunta hyväksyi. :

YMP 28.06.2023 § 21

Hyrynsalmen ympäristölautakunta antoi 16.2.2023 päätöksen, jonka mukaan Väyläviraston on haettava Hyrynsalmen ratapihan puutavaran varastointi- ja lastauspaikan toiminnalle ympäristölupa.

Ympäristölupahakemus tuli jättää kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta, viimeistään 6.7.2023.

Väylävirasto on jättänyt 16.6.2023 päivätyllä lausunnolla pyynnön määräajan jatkamisesta kuudella kuukaudella, eli vuoden 2023 loppuun, jotta Väylävirastolla on mahdollisuus selvittää omaehtoisia raakapuun kuormauksen rajoitustoimenpiteitä ja toteuttaa niitä.

Väylävirasto on ilmoittanut selvityksissään ja toimenpiteissään seuraavaa:

Melu

Väylävirasto sopii autoilijoiden kanssa, että asutuksen kohdalla yöaikaan tapahtuvaa rekkaliikennettä rajoitetaan. Väylävirasto selvittää uusilla melumittauksilla, missä yönaikainen meluraja alueella kulkee.

Liikenne

VR on sitoutunut lopettamaan vaihtotyöt klo 22.00 mennessä. Ratapihalla ei ole junien liikuttelua tai tyhjäkäyntiä lainkaan yöaikana. Ratapiha-alueella ei tehdä vaihtotyötä yöaikaan ja kun ratasuunnitelman mukaiset tieyhteydet valmistuvat, voidaan yöaikaan tapahtuva puun purku rekasta pinoihin osoittaa tehtäväksi ratapihan asutukseen nähden kauimmaisissa osissa. Junavaunujen lastauksen aloitusajankohta on sovittu klo 7 alkavaksi.

Hyrnsalmen liikennepaikan läheisyydessä sijaitseva Hakolantien tasoristeys avataan ennen juhannusta. Uusi tasoristeys johtaa puunkuormausalueelle ohjaa raskaan ajoneuvoliikenteen lisäksi myös henkilöliikenteen alueelle. Raskas ajoneuvoliikenne käyttää Viitostien ja Puolangantien kautta kulkevaa reittiä ja Asematien käyttö tarkoitukseen on päättynyt. Ajoneuvoliikenne vanhan Kajaani-Hyrnsalmentien alikulkusillan kautta on päättynyt ja uusi alikulkusilta valmistuu käyttöön syksyllä.

Väylävirasto on tiedustellut metsäyhtiöiltä mahdollisuutta rajoittaa yöaikaista toimintaansa alueella. Metsägroup on ilmoittanut, että siirtyy päiväaikaiseen ajoon syyskuussa, kun Pesiönkylän lastauspaikka saadaan käyttöön. UPM:n puutavaraautoilijat eivät lastaa yöllä vaunuihin, vaan ainoastaan pinoihin, mistä aiheutuu vähemmän melua. Metsähallitus näkee mahdollisena rajoittaa yöaikaista toimintaa siltä osin, kuin se osoittautuu välttämättömäksi. Stora Enson mukaan heidän pinonsa ovat ns. Berliinin raiteen luona, joka on kauempana häiriintyvistä kohteista. Metsäyhtiöt tuovat kuitenkin selvästi esiin toiminnallisen tarpeen tuoda puuta alueelle myös yöaikaan.

Valaistus

Raakapuuterminaalilla ei ole valaistusta tällä hetkellä, joka luo toiminnalle työturvallisuusriskin. Valaistus toteutetaan aluevalaistus ja vaihteiden- ja raiteensulkujen valaistus. Aluevalaistusta varten alueelle tulee 24 metrisiä ristikkomastoja.

Lisäksi alueen pohjoispäädyssä sijaitsevalle kääntöpaikalle tulee 12 metrinen puupylväs. Vaihteiden ja raiteensulkujen valaistusta varten asennetaan 6 metrin kaadettavia metallipylväitä. Osalle mastoja asennetaan suoja puukasoja varten. Suojat ovat 8 m korkeita ja 2,7 m leveitä sekä neljässä kulmassa on puukasojen alle menevät tuet. Suojiin tulee kolmelle sivulle verkotus, jotta puut eivät pääse suojan läpi vahingoittamaan mastoa tai keskusta. Mastokeskukselle johtava sivu jätetään verkottamatta. Suojat ankkuroidaan maahan. Aluevalaistusta ohjataan GSM - ohjauksella ja paikallisohjauspainikkeilla.

Pölyntorjunta

Alueen kunnossapitäjä vastaa siitä, että alueella on turvallista työskennellä. Väylävirasto on sopinut kunnossapitäjän kanssa pölynsidontatoimenpiteistä. Tehostettu pölyntorjunta on aloitettu viikolla 24.

Oheismateriaali: Väyläviraston lausunto 16.6.2023
VÄYLÄ/2269/06.02.01/2021

Valmistelija ympäristötarkastaja Jukka Korhonen 0440 384 341.

TEKNISTEN PALVELUIDEN OSASTOPÄÄLLIKÖ:
Hyrynsalmen ympäristölautakunta myöntää Väylävirastolle sen esittämän jatkoajan.

Väylävirasto veloitetaan noudattamaan selvityksissä ja toimenpiteissä ilmoittamia asioita.

Ympäristölautakunta siirtää ratapihan puutavaran varastointi- ja lastauspaikan ja siihen liittyvän toiminnan tarkkailuun ja arvioi lupatarpeen ja sen edellytykset puolen vuoden toimintajakson päätteeksi.

Päätös:

Keskustelun kuluessa Heimo Moilanen esitti Juha Hankkilan kannattamana, että suolausta ei hyväksytä pölyntorjuntaan alueella.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että koska Heimo Moilanen on tehnyt teknisten palveluiden osastopäällikön esitksestä poikkeavan kannatetun päätösesityksen, asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että äänestystapana käytetään nimenhuutoäänestystä, jossa teknisten palveluiden osastopäällikön esitystä kannattavat äänestävät JAA ja Heimo Moilasen esitystä kannattavat äänestävät EI. Ympäristölautakunta hyväksyi.

Soritetussa äänestyksessä JAA -ääniä annettiin kolme (Heikkinen Helena, Keränen Taisto, Kivijärvi Tuula) ja EI-ääniä annettiin kaksi (Hankkila Juha, Moilanen Heimo).

Puheenjohtaja totesi ympäristölautakunnan hyväksyneen teknisten palveluiden osastopäällikön päätösesityksen lisäyksellä, että suolan käyttömahdollisuutta pölyn sidontaan selvitetään pohjavesialueiden

vastuuta selvittävien viranomaisten kautta. Äänestyspöytäkirja on liitteenä.

Heimo Moilanen ja Juha Hankkila jättivät eriävät mielipiteet pöytäkirjaan.

Pöytäkirjan tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

YMP 01.02.2024 § 4
93/11.03.04.00/2021

Hyrnsalmen ympäristölautakunta antoi 16.2.2023 päätöksen, jonka mukaan Väyläviraston on haettava Hyrnsalmen ratapihan puutavaran varastointi- ja lastauspaikan toiminnalle ympäristölupa.

Ympäristölupahakemus tuli jättää kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta, viimeistään 6.7.2023.

Väylävirasto on jättänyt 16.6.2023 päivätyllä lausunnolla pyynnön määräjän jatkamisesta kuudella kuukaudella, eli vuoden 2023 loppuun, jotta Väylävirastolla on mahdollisuus selvittää omaehtoisia raakapuun kuormauksen rajoitustoimenpiteitä ja toteuttaa niitä.

Lautakunta hyväksyi kokouksessaan 28.6.2023 § 21 Väyläviraston jatkoaikapyynnön.

Väylävirasto on toimittanut Suomen akustiikkasuunnittelun laatiman meluselvityksen Hyrnsalmen aseman raideliikenteestä sekä puutavaran lastauksesta. Viitaten selvitykseen ja kesän aikana 2023 suoritettuihin toimiin toiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten vähentämiseen Väylävirasto esittää, ettei ympäristölupatarpeelle olisi käsillä tässä tapauksessa lakiin perustuvia edellytyksiä.

Samalla Väylävirasto ilmoittaa olevansa sitoutunut vähentämään toiminnasta aiheutuvia haitallisia vaikutuksia seuraavasti:

1. Melu

Junien liikuttelu ja lastaus keskitetään päiväsaikaan ja yöaikainen (klo 22.00 – 07.00) rekoista tehtävä puunlastaus kielletään alueen pohjoisosassa rajatulla alueella (ns. Berliinin raiteen itäpuolella), jossa sijaitsevat tällä hetkellä kolme Metsäliiton pohjoisinta varastopinoa ja UPM-Kymmene Oyj Metsän pohjoisin varastopino. Lastauksen kieltoalue ja yöaikainen ajoreitti muulle lastausalueelle on osoitettu erillisessä karttaliitteessä.

2. Pölyntorjunta

Pölyntorjuntaa tehdään olosuhteiden edellyttäessä vedellä. Hyrynsalmen kuormausalue sijaitsee pohjavesialueella, joten suolaa tai vastaavaan aineen käyttöä pölyntorjunnan tehostamiseksi voidaan edistää, mikäli se toimivaltaisen viranomaisen puolesta mahdollistetaan. Mikäli edellä mainitut toimenpiteet eivät ole riittäviä, kuormausteiden osittainen päällystäminen asutuksen ja aseman kohdalta voidaan selvittää.

3. Valaistus

Valaistuksen suunnittelua päivitetään siten, että valonheittimien häikäisy saadaan minimoitua, kuitenkin työturvallisuutta vaarantamatta. Valomastojen sijoittelu ja korkeus tarkennetaan talven aikana. Valaistus on suunniteltu rakennettavaksi kesällä 2024.

Oheismateriaali:

Väyläviraston kirje 20.12.2023
Rajoitukset kartalla
Suomen akustiikkasuunnittelun meluselvitys

Valmistelija: Ympäristötarkastaja Jukka Korhonen 0440 384 341

TEKNISTEN PALVELUJEN OSASTOPÄÄLLIKKÖ:

Ympäristölautakunta rauettaa Hyrynsalmen ympäristölautakunnan 16.2.2023 antaman päätöksen, jonka mukaan Väyläviraston on haettava Hyrynsalmen ratapihan puutavaran varastointi- ja lastauspaikan toiminnalle ympäristöluupa.

Lautakunta edellyttää, että Väylävirasto toimittaa lastausalueella toimiville operaattoreille tiedon esittämistään rajoituksista meluhaitan ja pölyämisen vähentämiseksi ja toimii selvityksessä sekä käytyjen neuvottelujen pohjalta antamassaan selvityksessä esitetyn mukaisesti.

Ympäristölautakunta muistuttaa, että kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaan toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Perustelu: Väylävirasto on toimillaan osoittanut pystyvänsä vähentämään merkittävästi kuormaus - ja lastaustoiminnasta aiheutuvia haitallisia vaikutuksia sekä sitoutunut antamallaan selvityksellä toimintaa koskeviin määräyksiin, joilla melun, pölyn ja valaistuksen haitallisia vaikutuksia pystytään ehkäisemään.

Päätös: Ympäristölautakunta hyväksyi.